

de quibus omnibus rationem reddere debemus. Nobis enim commissa sunt duo talenta, unum intelligentiæ et aliud operationis. Servemus quod habemus, et multiplicemus quod servamus. Non enim sufficit servare, nisi servata studeamus multiplicare. Deus autem qui thesaurum suum nobis commisit, nobis custodiat, et custodita multiplicet, ut nos in aeterno suo regno de labore nostro per gratiam remuneret. Amen.

APPENDIX

SERMONUM

SANCTI AURELII

AUGUSTINI

HIPPONENSIS EPISCOPI

CLASSIS III.

SERMONES

DE SANCTIS.

SERMO LX.

De Sancto Paulo primo Eremita.

Idem dicendum de hoc sermone ac de omnibus qui reperiuntur in Bibl. Ædil., cod. x, ubi hic legitur fol. 49. Sit igitur in appendice post sermonem appendicis Maurinensis CLXXXVIII.

SYNOPSIS.

I. Paulus fugit in desertum, velut Elias. II. Beatitudo paupertatis spiritualis. II. Soror paupertatis humilitas. IV. Laus paupertatis, quæ et cum lenitate conjungitur. V. Cavendum a contumeliis inferendis.

I. SCRIPTUM est, fratres charissimi, quod sanctus Elias timuit Jezabel, et timens surrexit, et abiit quocumque eum ferebat voluntas. Venit autem in Bersabee Juda, et dimittens ibi puerum suum perrexit et abiit in desertum. Cumque venisset et sederet subtus unam juniperum, project

se et obdormivit sub umbra ejus, et ecce Angelus Domini tetigit eum dicens: « Surge et comede. Et respiciens ad caput » suum vidit subcinericium panem, et vas aquæ. Comedit » ergo, et bibit, et ambulavit in fortitudine cibi illius qua- » draginta diebus et quadraginta noctibus, et sic pervenit ad » montem Dei Horeb¹. » Per Eliam, qui interpretatur fortis Dominus, intelligi potest Paulus, qui persecutionem patiebatur videndo Martyres duci ad victimam. Beatus es, o Paule, et « Beati qui persecutionem patiuntur propter justitiam, quoniam ipsorum et regnum cælorum². » Qui Paulus metuens Jezabel, id est, tyrannidem Decii imperatoris, timens suæ carnis fragilitatem, timens ne a Deo recederet, abiit (1)....., abiit in balnearium animarum, abiit ad consortium Angelorum, ad viam æternæ vitæ; abiit ad eremum, ad verum paradysum deliciarum; abiit ad hortum suavissimum, plenum omnium pomorum; abiit ad agrum venerabilium Patrum sanctorum; abiit non ad inquietudinem sæculi, sed ad mentis et corporis tranquillitatem. Abiit quoque sanctissimus Paulus dum esset annorum quindecim quocumque tulit eum a Domino voluntas sibi collata, venitque in Bersabee Juda, id est, in vastam solitudinem, dimittens ibi puerum, id est, puerilem sensum, pristinorum actuum debilitatem. Et dimissis omnibus a sæculi tumultu quiescit, et dormit cantans cum Propheta: « Hæc » est requies mea in sæculum sæculi³. » Quam requiem, quam pacem, quam tranquillitatem habere non possunt qui in sæcularibus tumultibus implicantur. Pax ista habet tranquillissimam vitam, quæ mente sua non litigat, sed in Dei amore perseverans, amœna tranquillitate perfruitur; quam ne temporalem putares addit Propheta: « In (2) idipsum » dormiam et requiescam⁴. Idipsum, » dicitur quod nulla rerum vicissitudine commutatur, sed idipsum permanens impermutabili perennitate consistit; « Dormiam, » finem

¹ 3 Reg. xix, 5-8. — ² Math. viii, 10. — ³ Psal. cxxxii, 14. — ⁴ Id. iv, 9.

(1) Hic desunt quædam vetustate corrosa. — (2) Deest in apud cod.

vitæ vult intelligi; « Requiescam, » futuram beatitudinem indicare monstratur, quando dabitur sanctis infinita pausatio, et dulcis requies infinita. Tunc angelica visio tangens eum excitat eum ad bonum operandum, et ad altiora consurgendum inspirat. Respicit tunc « Ad caput suum, » quod est Christus, et ecce « Subcinericius panis, » qui est pastus divini dogmatis, forinsecus et a foris quidem rudis, sed medullitus ineffabiliter confortativus et dulcis; et « Vas » aquæ, » quod est fons lacrymarum cum cordis compunctione. « Comedit et bibit, » complendo et adimplendo hortamenta salutis, quæ audit, et « Pergit in fortitudine » cibi illius quadraginta diebus et quadraginta noctibus, » id est, toto vitæ suæ spatio, « usque ad montem Dei, » ex- » celsæ beatitudinis. » Quaterdeni, quadraginta sunt, et vita præsens congrue quaternario numero figuratur, vel quia quatuor anni temporibus tota vita nostra variatur, vel quia mundus ipse in quo vivimus (1) quatuor elementis subsistit, igne videlicet, aëre, aqua et terra. Igitur, fratres mei, « Quæcumque dicta vel scripta sunt, ad nostram » doctrinam scripta sunt, ut per patientiam et consolatio- » nem scripturarum, spem habeamus¹; » et nuper audientes quid Paulus egerit, mente avida prospiciamus. Quid enim egit? Solus ad eremum perrexit, velut Elias; quin (2), non homo fuit, ut Elias, nec (3) quadraginta annorum formatus, eremum gratanter intravit. Non metuens bestias, non animalia fera considerans, non divitias secum portans, non de vita aliquid cogitans, sed velut Abraham cognationem et divitias deserens, venit in terram, quam monstraverat et præparaverat ipsi Dominus. Sciebat enim quod jam præceperat Dominus corvis, ut pascerent eum in deserto; et pastus est a corvis in deserto Angelicis, annis nonaginta octo. O grande spectaculum (4)! o grandis et sublimis Salvatoris clementia! Ecce Paulus puer desertum

¹ Rom. xv, 4.

(1) Cod. male numerus. — (2) Id. quia. — (3) Id. sed. — (4) Id. spectaculum.

ingreditur; non cibus oneratur, et magnificè pasceitur; non pannis, nisi quibus tunc fruebatur, et palmarum (1) indumento optime decoratur: non amicitiam quærit et ecce à (2) sancto virò Antonio (3) visitatur. **II.** Eia ergo, fratres, nolite solliciti esse de corpore mortis (4) hujus; sed « Quæritè primo regnum Dei¹. » Confidite in illum, quia ipse Pater cœlestis amat vobis, nec derelinquit sperantes in se²; amemus ergo eum, confidamus in illum, quia ipse Pater cœlestis amat vos, nec derelinquit sperantes in se (5): amemus ergo eum, confidamus in illum, quoniam « Ipsi summa cura est de nobis³. » Sequamur Paulum pauperem, cujus vitæ et exempli fecilitata sunt a venerabili et famoso viro sancto Valerio. Plus mihi contulit ad salutem quam frequens et continua Ambrosii disputatio. Sequamur igitur Paulum pauperem, quia « Beati pauperes spiritu⁴, » quoniam divites sunt in regno cœlorum. Sed paupertas quædam est in rebus tantum, quædam est in voluntate tantum: primam paupertatem habentes, non beati esse dicuntur; sed pauperes hic et pauperiores in futuro erunt. Tales sunt miseri qui cum affectu habere desiderant: isti non beati, sed jam damnati dicuntur. Quæ est ergo paupertas quæ beatos homines facit, nisi paupertas spiritus, nisi nihil hujus mundi appetere? Multi denique in rebus abundant; sed quia rebus non delectantur terrenis, et voluntate pauperes sunt quasi non habentes, sicut Abraham, Isaac et Jacob, qui licet in rebus abundarent, tamen summe pauperes fuerunt, quia omnia despiciebant, tales denique vere sunt pauperes spiritu, quia si habent, cor non apponunt⁵, et si (6) non habent, habere non desiderant.

¹ Math. vi, 33. — ² Joan. xvi, 27. — ³ Judith. xvi, 17. — ⁴ 1 Petr. v, 7. — ⁵ Math. v, 3. — ⁶ Psal. lxi, 11.

(1) Cod. *palinis*. — (2) Deest *a* in cod. — (3) Vox sequens tempore est deleta. — (4) Deest *mortis* in cod., ubi vox est *abrasa*. — (5) Hæ voces male iteratæ videntur. — (6) Cod. *qui*.

III. Hos tales oportet esse humiles; aliter paupertas illa vana est. Soror namque paupertatis et amica inseparabilis humilitas comprobatur. Nam pauper spiritu superbus esse non potest. Quare non potest? Quia gloriam suam quærit, et paupertatem spiritus amittit. Si quis vero propter gloriam mundi divitias suas spargit, non vere spiritu pauper est, quia dispergendo, gloriam mundi quærit. Qui vero Deum non timet, nec vere pauper, nec vere humilis esse poterit. Hoc docemur facere et petere, dum petimus a Deo: « Libera nos a malo¹. » Liberati a malo sumus, dum vere Deum timemus, et amore ejus (1) omnia adversa gaudenter portamus. Tunc vere pauperes sumus. Talibus regnum cœlorum vere promittitur, quibus dicitur: « Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum cœlorum². » Et beati pauperes spiritu (2) dicuntur, quia sunt in via beatitudinis, quia in mundo nihil habentes, congruè eis regnum cœlorum promittitur.

IV. O beata paupertas! o jucunda Sanctorum possessio! o ineffabile bonum Sanctorum! o letitia filiorum Dei! o gaudium sempiternum! Per te cœlorum regnum panditur, per te Deus acquiritur, per te humilitas amplectitur (*sic*), per te demones affliguntur, per te infernus clauditur, per te Patriarchæ dilatantur, per te Prophetæ lætantur, per te Angeli gloriantur, per te Martyres reficiuntur, per te Virgines coronantur, et Paulus per te clarus civis, mitis effectus, ad cœlum hodiè sublimatur in gloria. O gloriosa paupertas! o deliciarum fons! o eremitarum vita! o cœnobarum norma! Te Pagani magnificent, te Judæi honorant, te Christiani glorificant, te Angeli decorant, quia « Beati pauperes spiritu, quia ipsorum est regnum cœlorum. » Isti etiam sunt mites, quorum possessio erit in terra viventium³. Et quem mitem appellamus, nisi pauperem spiritu? Solus enim mitis est ille qui nulla ira frangitur, nulla tribu-

¹ Math. vi, 13. — ² Id. v, 3. — ³ Ibid. 4.

(1) Cod. *sui*. — (2) Id. iterat male *beati*, pro *spiritu*.

latione vel adversitate mutatur, nullo proximi odio movetur; sed proximi felicitate gaudet, cum proximo gaudente gaudet, et cum dolente dolet, in necessitatibus consulit, malos motus in eis affixos comprimit; talis est mitis, talis est vere pauper spiritu. Talis tamen (1)... mundo despicitur, quoniam «Mundus quæ Dei (2) sunt odit.» Tales invisibilis inimicus multis occultis modis impugnat; tales tangere tentando sollicite procurat; tales contumeliis (3) verborum sæpe damnat, sæpe ad cruciatum corporis provocat, sæpe cogitationes cordium, et naturæ conditiones et complexiones scire conatur. Et si in aliquo vitiorum delectari inimicus occultus agnoscit, si aliquem in aliquo affixum præsentit, tunc maxime telas suas, ut aves rationales capiat, tendit; et tunc captæ necesse est in profundum descendant quasi lapis¹.

V. Eia ergo, fratres mei, custodite vos, maxime vos qui pauperes spiritu cum Paulo esse desideratis; custodite vos et vigilate; cavete ne invicem verbo tantum turbemini; in contumeliis quippe verborum corpus non læditur, non possessio eripitur, sed anima perditur. O quam chara possessio anima est! o quam pretioso sanguine redempta est! o quam cito perditur, si verborum contumelias adamamus (4)! Custodite ergo vos, fratres mei, si vere pauperes esse desideratis. Custodiamus nos a verborum contumelia, nec loquamur, nec loquenti respondeamus. «Siluisse, inquit Paganus ille, nunquam me pœnituit, sed locutum fuisse.» Et alius dicebat: «Me locutum fuisse aliquando pœnituit, sed tacuisse minime.» Quicumque enim propter vilitatem de aliquo loquitur eum odiendo, detractor est, et religiosus esse non potest, quia hujus vana est religio²; si vero propter compassionem vel correptionem loquitur, vere pauper est spiritu, et vere charitatem habet. Qui tamen

¹ Exod. xv, 5. — ² Jacob. i, 26.

(1) Desunt quædam, forte *pauper a.* — (2) Cod. *male sua.* — (3) Id. *contumelias.* — (4) Id. *contumeliis adamamur.* — (5) Id. *ubi.*

respondet inferenti sibi contumelias, dummodo corde non turbetur, licet respondeat non propter se, sed ut inferens se ipsum cognoscat, numquid peccabit respondens? Absit. Attendere tamen semper debemus, quod contra verborum contumeliam summum remedium est ipsa humilitas. Qui vero humilis est, omnibus bonis major est. Talis vilitatem non timet; odisse non potest, detrudere minime nescit, omnem contentionem ignorat, paupertatem spiritu summe peroptat, congregationem gentium fugit, ad desertum locum cum Paulo properat, et velut sanctus Elias timens Jezabel, fugit in Bersabee Juda, et ibi dimittens pueriles sensus, pergit ad Angelorum desertum, quod est vita æterna. Amen.

SERMO LXI.

De Purificatione Virginis.

Sermo hic eductus est ex Bibl. Ædil., Cod. x, fol. 41 b, ac proinde in appendicem amandandus. Locus ejus post sermonem Benedictinorum appendicis CLXXXIX.

SYNOPSIS.

I. Christus pauperum hostias voluit offerre. II. Beatus Simon Christum amplectitur, sed beator Maria. III. Turtur et columba castitatis exemplar. IV. Et pœnitentiæ publicæ aut privatæ. V. Septem columbæ virtutes. VI. Primo felle caret. VII. De cadavere vivere nescit. VIII. Meliora grana suscipit. IX. Gemitum habet pro cantu. X. Alienos pullos enutrit. XI. Super aquas sedet. XII. In foramine petrarum manet.

I. CONSUETUDO, fratres charissimi, erat in Veteri Lege,

ut si mulier masculum peperisset, ipsa mulier ab ingressu templi per dies quadraginta abstineret; postea veniret ad templum et offerret filium cum hostiis. Præceperat enim Dominus Moysi in Lege offerre agnum pro filio, si posset, simul et turturem vel columbam; qui vero non sufficeret ad agnum offerendum, quia pauper erat, duos turtures vel duos pullos columbarum offerret¹. Hæc enim erat oblatio pauperum et humilium personarum. Dominus igitur, qui non venerat Legem solvere, sed adimplere², voluit octava die circumcidi, et post dies quadraginta in templo representari; et quia de paupertate in cunctis nos instructurus erat, ubique exemplum paupertatis ponebat. Ideo voluit par turturum aut duos pullos columbarum pro se offerri; non agnum offerre voluit, ut dives reputaretur, ille qui in omnibus divitum et pauperum gubernator apparet. Ipse denique Salvator filius pauperis appellari voluit, in vili loco nasci, vilissimis pannis involvi, in vili præsepio reclinari, et in mundo non habuit ubi caput reclinaret³. In famosissima tamen civitate mori voluit, ut per omnia nobis exemplum paupertatis et humilitatis donaret in conspectu omnium qui Jerosolymis habitabant. Omnes namque nationes quæ sub cælo habitabant, ibi aderant.

II. Et ecce ibi inter cæteros erat senex, qui Spiritu sancto repletus erat a pueritia, qui centum annis et amplius jam in omni sanctitate vixerat. Hic famosus, hic beatus, hic gratiosus, hic Simeon appellatus erat. Hic diu in templo in oratione steterat expectando redemptionem Israël. Et ecce hodie de Sancto sanctorum rapitur, et obviam Salvatori progreditur, et amplectens Matrem et Filium ait non tantum corde, sed voce, non tantum voce remissa, sed alta, exclamare cœpit: «Nunc dimittis servum tuum in pace⁴.» Et bene in pace dimittis, quia pacem video. Quare dimittis in pace? «Quia viderunt oculi mei salutare tuum⁵.» O beati oculi! o beata brachia, quæ Deum strin-

¹ Levit. xii, 6-8. — ² Matth. v, 17. — ³ Id. viii, 20. — ⁴ Luc. ii, 29. — ⁵ Ibid.

gere et tenere mernerunt! o beatæ manus quæ Deum palpare meruerunt! o beata labia, quæ Deum osculari meruerunt! Et non tantum labia Simeonis; sed et longe amplius et Mariæ matris suæ, quæ Deum et hominem parere meruit et nutrire, labia, brachia, venter, mens, manus et oculi beati et benedicti per omnes dicuntur; et vere beati, quia ex ea «Ortum est lumen rectis corde¹, et lumen ad revelationem gentium, et gloriam plebis filiorum Israël².» Hæc enim est illa ingeniosa solemnissimæ apicula, quæ digne ceram super omnes apiculas fabricabat, et sine coïtu procreavit (1). De ea enim apes nascuntur, et eandem speciem virginitatis habet cera. Sic et Virginem Mariam, virginem in partu, ante partum et post partum, sæcundissimam matrem et virginem, filiam et sponsam digne prædicamus.

III. Eia ergo, fratres, scio quod portare et videre, palpare et laudare cupimus Jesum. Si enim hoc vere desideramus, nunc turturem et columbam offeramus. Columba enim simplicitatem, turtur vero castitatem significat. O quantæ et quam mirabilis castitatis turtur prædicatur a cunctis! Tantæ igitur est, quod amisso conjuge, vel casu perduto, non amplius alium quærere curat. Ille igitur turturem imitatur, qui castitatis est amator, non tantum corpore, sed etiam mente. Ille etiam columbam digne Deo offert, qui se innocentem custodit et neminem lædit, et fel amaritudinis, rancoris vel odii minime portat; turturem, qui ab altera se continet uxore, et si caret uxore, ab omni inquinamento luxuriæ se removet. Confundantur igitur et erubescant luxuriosi, qui nunquam satiantur in desideriis suis, qui non solum uxorem unam, sed et plures quotidie habere procurant. Tales efficiuntur pauperes et inopes Deo et hominibus odibiles. Isti sunt qui Deum laudare non possunt; isti sunt pessimi et magni latrones, qui patrimonium

¹ Psal. cxi, 4. — ² Luc. ii, 32.

(1) Cod. procreatur.

sæpe vendentes, postmodum (1) velut miseri servi pergunt in villam miseriæ pascere porcos.

IV. Igitur, fratres, agite pœnitentiam, astringite luxuriam, cingite lumbos, discite benefacere, pœnitimini et agite pœnitentiam. Quidam enim publice, quidam occulte pœnitentiam agunt. Qui enim publice peccant, gravius Deum offendunt, quia suo exemplo alii sœda facere discunt; ideo publice pœnitere debent et fortius. Ut fuerunt exemplum corruptionis, sic et correptionis exemplum appareant. Per columbam pœnitentes publice (2) designantur, quia gemitum publice edit; sed turtur in occulto dolet invita de societate fraudulenter amissa.

V. Hæ enim aviculæ, fratres, sunt nobis forma vitæ. Et ideo vos, qui sacram Scripturam ignoratis, earum conditiones audite, et attendite quid agere debeatis; creaturæ namque Dei non solum ad cibum nobis datæ sunt, sed etiam in exemplum. Dator enim cœlestis nobis quotidie per creaturas insinuat quid agere debeamus; quandoque per formicam, quandoque per columbam, quandoque per turturam (quid agere debeant) (3). Attendite igitur, fratres, ad columbam: septem enim virtutum nobis exemplum demonstrat, felle caret, de cadavere vivere nescit, semine pascitur, meliora semper eligit et comedit grana, gemitum habet pro cantu, alienos pullos enutrit, super aquas sedet, ut cum viderit umbram venientis accipitris eum devitare possit se mergendo et abscondendo in aqua, in foramine petrarum manet. Si ergo, fratres, Christum cum Simeone videre desideramus, hanc avem in his imitari debemus.

VI. Primo denique necesse est nobis, ut felle amaritudinis careamus; nullum enim vitium sicut odium est continuum. Homo enim non (4) semper in luxuria manet; non semper inflatur superbia, non semper proximum lingua devorat; sed qui odium habet nunquam quiescere

(1) Cod. qui postmodum. — (2) Deest in in cod. — (3) Hæc verba abundare videntur. — (4) Deest non in cod.

quærit. Et si hoc mihi non creditis, libros vestræ conscientiæ legite. Nullum ergo tam mortiferum dolum, sicut odium; et qui odium frangit in se vel in alio, vere filius Dei est; et qui odium inter fratres seminat, vere diabolus est, vere filius perditionis, vere petra scandali et lapis reprobatu et eiectus in profundum maris. Qui etiam pacem impedit, Antichristus est, quia nullum vitium ut odium reperitur in terra. Quid enim valet omne bonum quod agitur, odio suffocatum (1)? Numquid eleemosyna? numquid abstinentia? numquid cuncta opera misericordiæ? numquid martyrium? « Si tradidero corpus meum, inquit » Apostolus, ita ut ardeam, charitatem autem non habeam, » nihil sum¹. » Nec oblatio nec peccatorum remissio datur, nisi prius odium a corde repellatur.

VII. Quid enim columba amplius habet? Cadavera enim non comedit, vel vermes. Quid enim per vermes, nisi prava conscientia designatur, quæ animam rodit? Cadavera enim peccata sunt, quæ comedere non debemus, ne animam occidamus. Vitanda enim sunt omnino peccata, quia homo tot vitiorum efficitur servus, quot vitiorum possessor efficitur.

VIII. Quid enim amplius columba agit, nisi quod meliora grana suscipit in agro? Sic pascitur, sic impinguatur et reficitur; sic et nos facere debemus, quia non solo pane corporali, sed et verbo Dei nos ipsos pascere debemus. Sicut in homine duæ sunt substantiæ, corpus videlicet et anima; sic duo sunt cibi necessarii, scilicet corporalis, ut corpus pascatur, et spiritualis, ut anima divino verbo reficiatur. Pro tota enim vita nostra omni die petitur, dum dicitur: « Panem nostrum quotidianum da nobis hodie², » sicut et pacem in diebus nostris pro toto sæculo vivente. Meliora igitur grana colligere debemus et manducare, quia spirituale pabulum semper præcedere debet.

¹ 1 Cor. xiii, 3. — ² Luc. xi, 3.

(1) Cod. suffocato.

IX. Quid amplius agit columba, nisi quod alienos pullos nutrit? Estote igitur misericordes, pascite pauperes, exerceatis opera misericordiae, dum tempus habetis; sceleratur enim Domino qui pauperi tribuit.

X. Quid amplius columba, nisi quod juxta fluentia habitat? O admirabilis virtus columbae! Videmus, ut et ipsa, inimicum per aërem volantem, quarentem quem devoret, nec inter nos habitare permittitur, nisi dum volumus; nec tamen a nobis multum remotus est. Si enim nobiscum habitasset, semper vel super nos dominium habuisset. Quis tam fortis, quis tam Deo firmatus, quis tantae constantiae dotatus fuisset, qui ipsi (1) resistere potuisset? Nec tamen debet aliquis securus esse, dum vixerit, nec de castitate praeterita confidere, quia ipsi potentes (2) sanctissimos viros saepe perduxerunt ad Tartara. Vigilant enim nec quiescere valent; modo persequendo, modo occidendo, modo blandiendo, modo minando devincunt. Quotiescumque, fratres mei, sentimus ejus calidam tentationem, fugiamus ad Christi passionem. Ecce quando dicit, Exerce adulterium, lege mox Scripturam, quae ait: «Non mœchaberis¹.» Quando dicit, Furtum exerceas, lege Scripturam dicentem: «Non furtum facies².» Quando dicit, Exerce furorem in proximum, lege Scripturam minantem, et dicentem: «Qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio³.» Quando dicit, Cur mentiri pavescis, lege Scripturam dicentem: «Perdes omnes qui loquuntur mendacium⁴.» Juxta hujusmodi fluentia, velut columba, sedere debemus, ut dum inimicus advenerit, eum superare valeamus.

XI. Quid enim amplius columba agit, nisi quod gemitum habet pro cantu? Tu vero peccator verte in lacrymas tuum gaudium, quia «Beati qui fletis, quia ridebitis⁵.» Et iterum: «Vae vobis qui ridetis, quia flebitis⁶.» O quam

¹ Exod. xx, 14. — ² Ibid. — ³ Matth. v, 22. — ⁴ Psal. v, 7. — ⁵ Luc. vi, 21. — ⁶ Ibid. 25.

(1) Cod. sibi. — (2) Forte daemones.

dulcis est ipsa lacryma, per quam Maria purgata fuit, per quam Petrus veniam impetravit, per quam David gratiam Dei obtinuit. Flete ergo, flete peccata; ecce enim Christus cum in se non haberet quid fleret, flevit pro Lazaro, non tamen quia mortuus fuerat, sed quia eum ad mundum revocare expediebat. Non enim flendum est quando moriuntur; sed quando nascuntur, potius cum nascentibus flendum est. Si enim Salvator pro uno flevit, nos ergo miseri, cur pro nobis lacrymas possumus continere? Hoc est quod David post peccatum dicebat: «Lavabo per singulas noctes lectum meum, lacrymis meis stratum meum rigabo¹.» Et quid enim per lectum, nisi conscientia designatur, in qua, sicut in lecto, homo requiescit? Nam sicut lectus requies est agris, et labor est sanis, sic et in conscientia quidam requiescunt ut boni, licet in mundo aegri appareant, et quidam ibi laborant, quorum vita mala est, licet florere videantur.

XII. Quid enim amplius columba habet, nisi quod in foraminibus petrae habitat? Petra autem Christus est, in qua nidificare debemus: de qua petra duo sacramenta exierunt, scilicet sanguis et aqua²: sanguis ad redemptionem, et aqua ad regenerationem; hæc (1) voluit demonstrare. Etsi sic, fratres, fecerimus, digne cum Maria Deo hostias offeremus. Sequamur ergo vestigia sanctae Mariae Virginis, quae se talem exhibuit in mente, qualis erat representatio in figura. Rogemus ergo eam quae mundi est medicina, caelorum porta, spes miserorum, consolatio peccantium, ut Filium, quem hodie praesentavit, faciat nobis placibilem, et tribuat illam pacem, quam Simcon sanctus intellexit, ut mereamur videre salutem Dei nostri. Amen.

¹ Psal. vi, 7. — ² Joan. xix, 34.

(1) Deest hæc in edit.